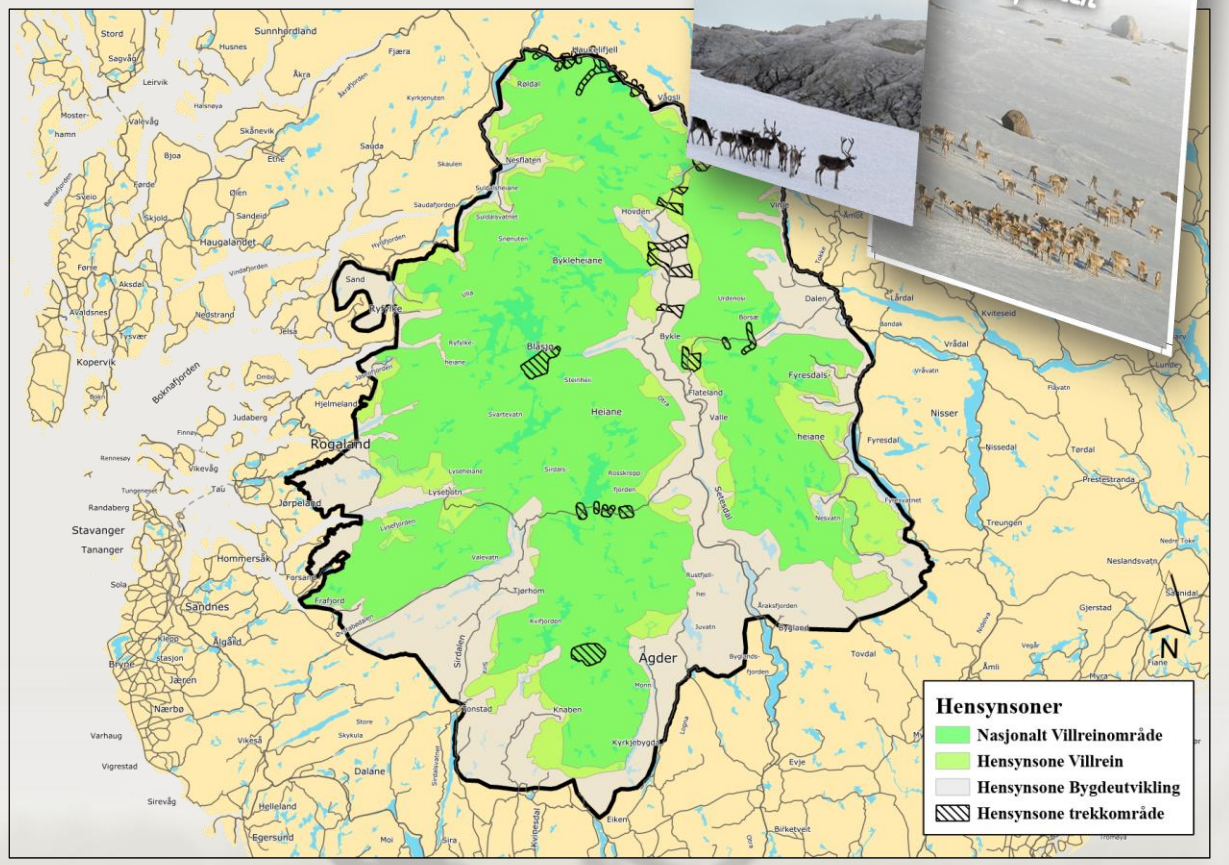
Status - revisjon av Heiplanen

1. Rammer for revisjonen
2. Hva har skjedd siden sist?
3. Refleksjoner etter besøksrunde i kommunene
4. Framdriftsplan
5. Informasjon

Heiplansamlinga 2026
Katrine Skajaa Gunnarsli, Heiplansekretariatet, prosjektleder revisjon av Heiplanen, Agder fylkeskommune

Heiplanen – Vedtatt i 2012/13

Hjemlet i plan- og bygningsloven

En overordnet og retningsgivende plan

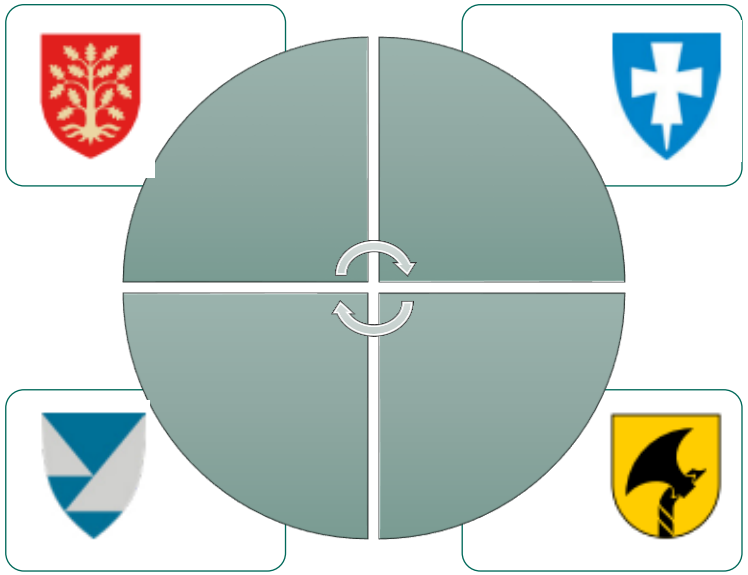
Skal ivareta flere hensyn enn hensynet til villrein alene, herunder lokalsamfunnenes mulighet for positiv utvikling.

→ Skal legges til grunn ved kommunenes, fylkenes og statens behandling areal- og ressursforvaltningssaker

«*Heiplanen gir grunnlag for en helhetlig forvaltningspraksis, og derved mindre bit-for-bit nedbygging av heiområdene*»

Revisjon av Heiplanen

Fylkestingene vedtok høsten 2025 å starte arbeidet med en **målrettet** og **avgrenset** revisjon av Heiplanen

Målet med revisjonen er **å betre sikre leveområdene til villreinen**

Bakgrunn for vedtaket:

- Heiplanen er ~15 år
- Manglende måloppnåelse – villreinens leveområder
- Ikke oppdatert - kunnskapsgrunnlaget for villrein
- Innspill i fylkeskommunenes planstrategi

Bakgrunn for vedtaket…

Tydelige statlige signaler:

- Kvalitetsnorm for villrein
- Stortingsmelding 18 – Ein forbetra tilstand for villrein, herunder…
- Tiltaksplan for villrein for Setesdalområdene
- Nasjonale forventninger til kommunene og fylkeskommunene

Heiplanen er ikke i tråd med statlige styringssignaler → redusert styringskraft
→ ikke forutsigbar ramme for kommunene

Fylkeskommunens rolle som regional planmyndighet

- **Gi regionalpolitisk retning**: Helhetlig samfunnsutvikling i et regionalt perspektiv
- **Være bindeledd/brobygger** mellom statlige sektormyndigheter og regionalpolitikk
- **Understøtte og veilede** kommunene til å ivareta sitt ansvar – og mobilisere den lokale samfunnsutviklingsrollen
- **Arbeide frem** kommuneoverskridende løsninger og utviklingsretninger

Heiplanen = regional plan for fjellområdene (som leveområde for villrein)

Organisering

Politisk råd for planprosessen - MANDAT

å gi råd og innspill til arbeidet med revisjon av Heiplanen fram mot vedtak i fylkeskommunene.

Herunder ligger:

- å gi råd og innspill til viktige temaer som må avklares og følges opp i planprosessen og ved utarbeidelse av revidert regionalplan
- å bidra til å belyse og balansere ulike interesser i prosjektet

Regional planmyndighet etter plan- og bygningsloven kapittel 8

- **Fylkestingene**
- **Fylkespolitiske utvalg**

Gjennomføring av planprosessen

- **Sekretariatet for planprosessen**
  (Heiplansekretariatet + Administrativ styringsgruppe)

Medvirkning i planprosessen, jf. plan- og bygningsloven §§ 5-1 og 8-3

- **Politisk råd for planprosessen**
  Kommuner, fylkeskommuner, SF, villreinnemda, NVS
- **Admistrativ gruppe**
  Kommuner, fylkeskommuner, SF, villreinnemda, NVS
- **Interessentforum**

Heiplansekretariatet:

Rogaland fylkeskommune:
Vegard Næss

Telemark fylkeskommune:
Ulla Bech Bråten

Vestland fylkeskommune:
Bjørn Snorre Vaage

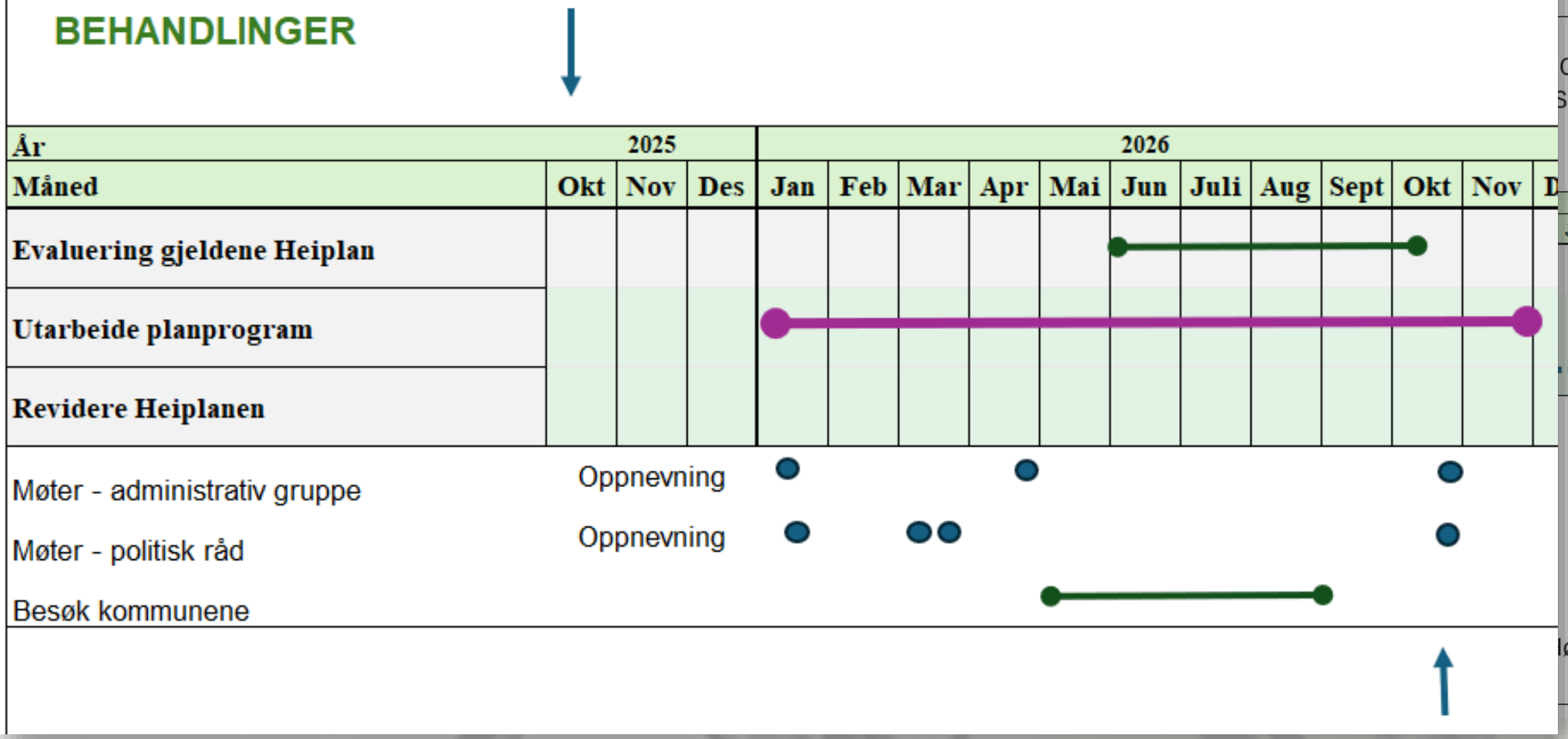
Agder fylkeskommune:
Katrine S. Gunnarsli (prosjektleder) og Øystein Kristensen

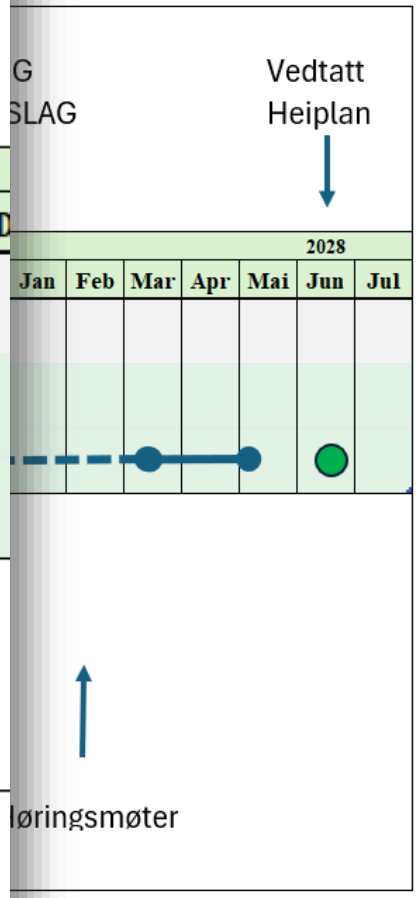

Hva har skjedd siden forrige Heiplansamling?

POLITISKE BEHANDLINGER

Vedtak om revisjon

Evaluering Heiplanen
– Holth og Winge i samarbeid med Multiconsult

Trinn 1 - Sammenstille eksisterende kunnskap

Sammenstille
- Utvikling i kommunene (20 år)
- Sammenstille funn i *nasjonal evaluering* + vurdere representativitet
- Identifisere særtrekk ved Heiplanområdet

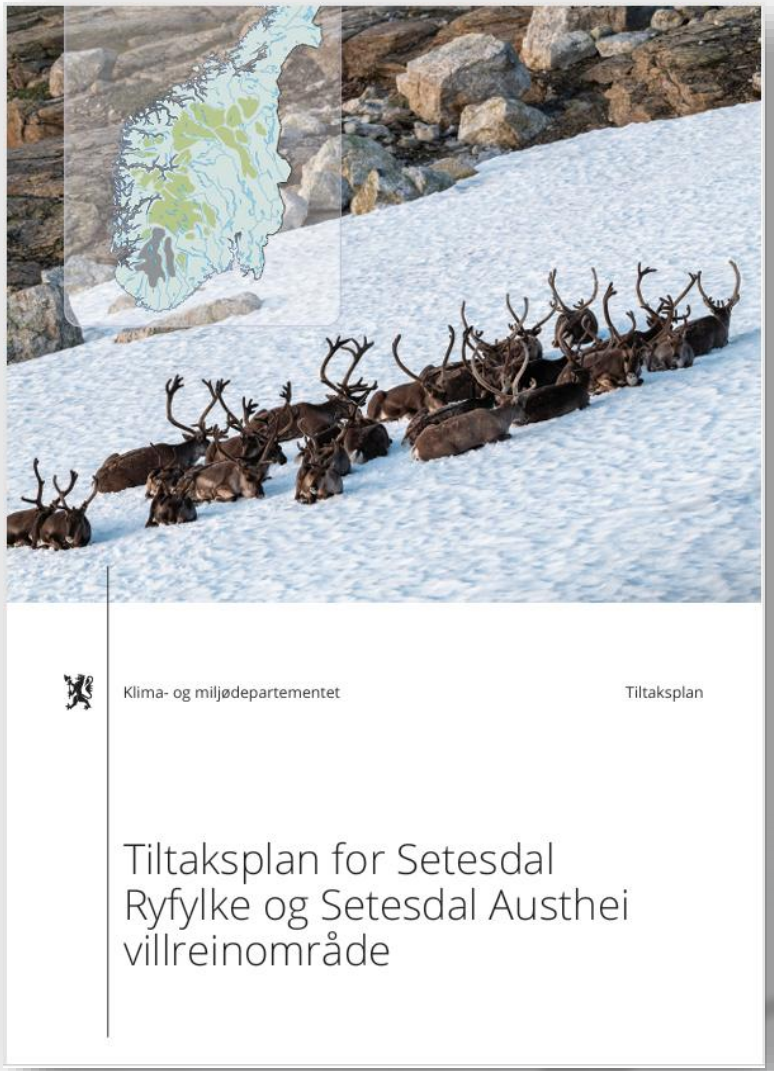
Trinn 2 - Supplerende evaluering for Heiplanen

Dybdeintervju
- Hvordan har Heiplanen fungert?
- Identifisere utfordringer
- Balanse villreinhensyn ⟷ andre hensyn

Trinn 3 - Vurderinger og faglige anbefalinger

Faglige anbefalinger
- Forbedre villreinens leveområder
- Kommunens handlingsrom
- Organisering og oppfølging

Tiltaksplanen er kommet!

Tematiske tiltakspakker:

1. Arealplanlegging og arealforvaltning
2. Ferdsel og motorferdsel
3. Villreinhelse
4. Bestandsforvaltning
5. Målrettet restaurering

Geografiske tiltakspakker

1. Blåsjøområdet
2. Søområdet Setesdal Ryfylke
3. Hovden
4. Bjørnevatn
5. Trekkområder mellom områdene

Kommunebesøkene

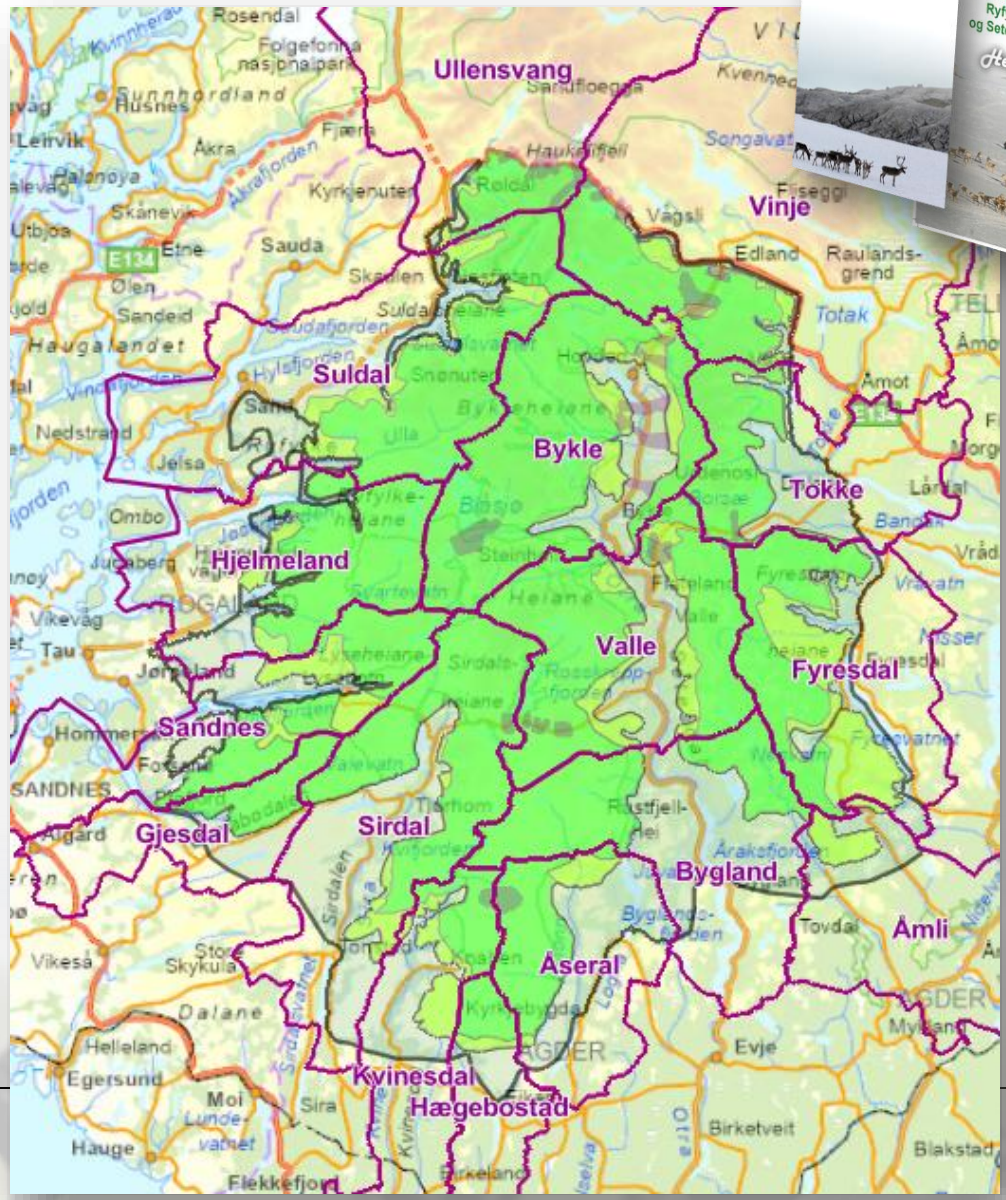
Besøk i alle kommunene

Agder: Bygland, Bykle, Valle, Åmli, Åseral, Hægebostad, Kvinesdal, Sirdal

Rogaland: Gjesdal, Hjelmeland, Sandnes, Suldal, (Strand)

Telemark: Fyresdal, Tokke, Vinje

Vestland: Ullensvang

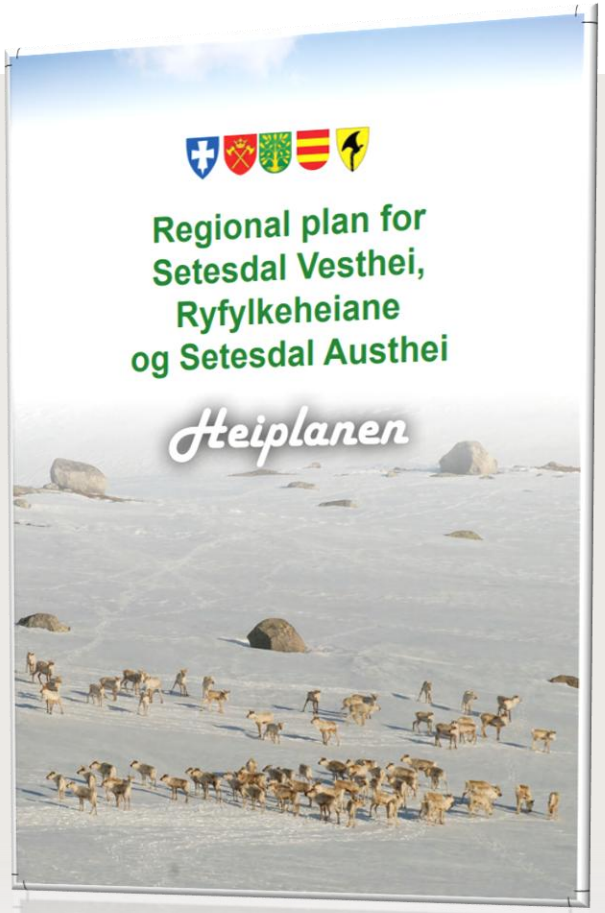
Hovedinntrykk

- Bred forståelse for behovet for å ivareta villreinens leveområder
- Kommunene er gjennomgående positive til Heiplanen som verktøy og til at planen skal revideres
- Innspillene handler i liten grad om målet med Heiplanen, men mer om hvordan planen praktiseres
- Ønske om løsninger som både ivaretar villrein og gir grunnlag for levende lokalsamfunn

Fellesnevner:
Ønsker tydelige rammer og større forutsigbarhet

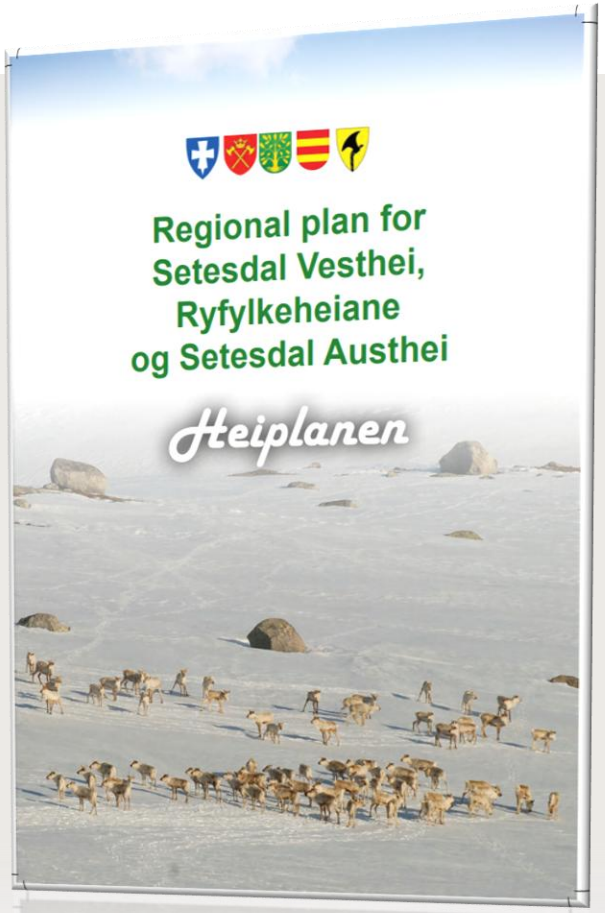
Temaer som går igjen

- Forutsigbarhet og tydeligere retningslinjer
- Bygdeutviklingssonen – behov for tydeligere rolle, innhold og praktisering
- Kunnskapsgrunnlaget og legitimitet
- Balansen mellom vern (villrein) og utvikling
- Uforutsigbarhet ved at man nå «ser bort fra Heiplanen»

Sentrale spørsmål i revisjonen

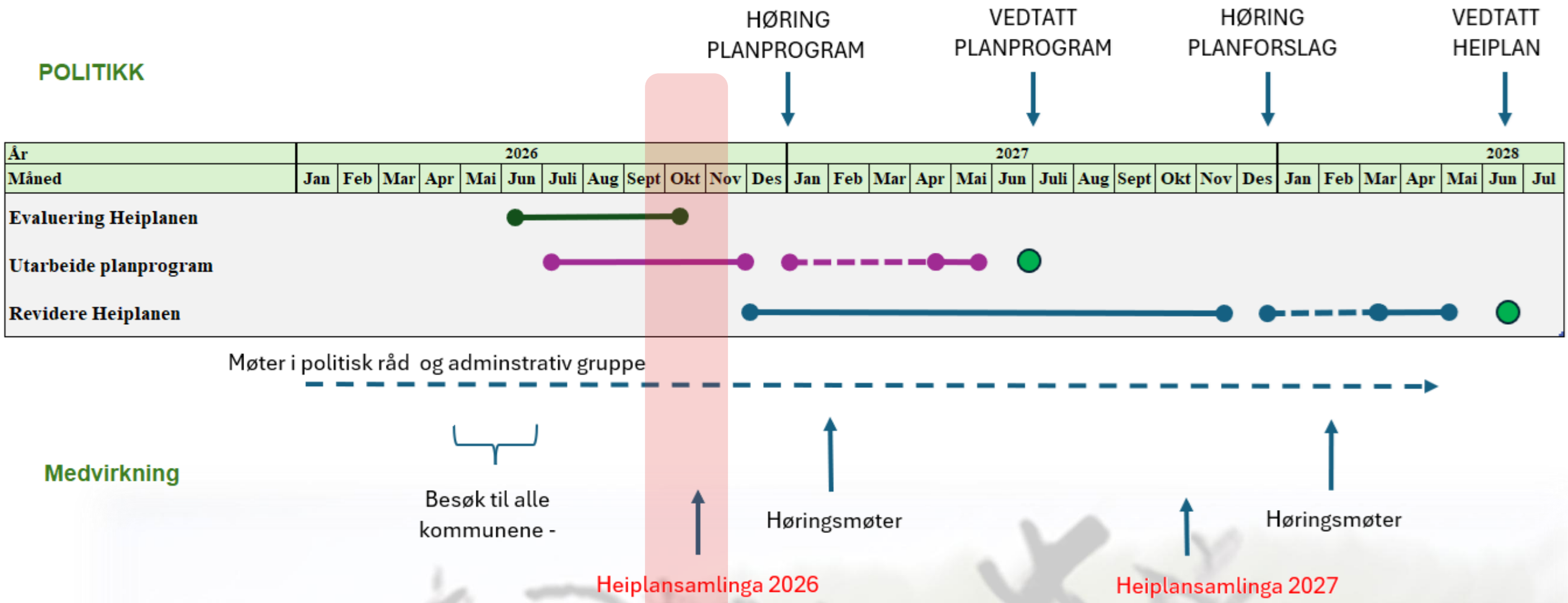
- Hvordan balansere villreinhensyn og lokal samfunnsutvikling?
- Hvordan tydeliggjøre bygdeutviklingssonen sin rolle?
- Hvordan styrke legitimiteten til kunnskapsgrunnlaget og arealsonene?
- Vi må tenke på mer enn arealforvaltning (besøksforvaltning, ferdselsstyring…)

Tidsplan og medvirkning

Tidsplan

POLITIKK
HØRING PLANPROGRAM
VEDTATT PLANPROGRAM
HØRING PLANFORSLAG
VEDTATT HEIPLAN
År
2026
2027
2028
Måned
Jan Feb Mar Apr Mai Jun Juli Aug Sept Okt Nov Des
Jan Feb Mar Apr Mai Jun Juli Aug Sept Okt Nov Des
Jan Feb Mar Apr Mai Jun Jul
Evaluering Heiplanen
Utarbeide planprogram
Revidere Heiplanen
Møter i politisk råd og adminstrativ gruppe
Medvirkning
Besøk til alle kommunene -
Heiplansamlinga 2026
Høringsmøter
Heiplansamlinga 2027
Høringsmøter

Planprogrammet - «Planen for planen»

- Setter rammene for revisjonsprosessen, herunder:
  - Mål med revisjonen
  - Sentrale spørsmål
  - Kunnskapsinnhentingsbehov
- Tar utgangspunkt i:
  - Vedtaket fra fylkene
  - Erfaringer fra kommunemøtene
  - Evalueringen av Heiplanen
  - Tiltaksplanen
  - Øvrige regionale fjellplaner

Skal på HØRING – vi ønsker innspill!

Prosjektportal på villreinen.no

«Hva er Heiplanen?»

«Hvor er vi i prosessen?»

«Hva er og hvor finner jeg kunnskapsgrunnlaget?»

«Når kan jeg gi innspill?»

→ Alt dette vil du finne svar på i prosjektportal! (snart klar)

Takk for oppmerksomheten!